

9. dubna 2008

Stěhování salonního vozu z Dopravní haly NTM

V pondělí 14. dubna definitivně opustí Dopravní halu salonní vůz Az 1-0045 z roku 1900. Jeho přesun je součástí postupného uvolňování hlavního výstavního sálu muzea tak, aby nová instalace dopravních sbírek měla více prostoru a lehkosti. Vůz bude uložen v železničním depozitáři až do té doby, než se stane jedním z exponátů Železničního muzea na Masarykově nádraží.

Stěhování mnohatunového železničního vozidla, které proběhne v pondělí 14. dubna po 14. hodině, je velmi náročnou operací. Je k tomu potřeba speciálně upravený silniční tahač, jehož podlaha je pouhých 38 cm nad povrchem vozovky, což umožňuje naložení historického vozu jen pomocí lana a navijáku. Odpadá tak nebezpečná manipulace pomocí autojeřábu a doprava nadměrného nákladu pod trolejemi a mosty nepůsobí žádné komplikace. Tak je zaručena maximální bezpečnost vzácného exponátu.

Původně třínápravový tzv. vyhlídkový salonní vůz Az 1-0045 (ex ATE Nr. 1) byl vyroben na zakázku bývalé Ústecko-teplické dráhy společností F. Ringhoffer a v roce 1900. Byl využíván pro jízdy vedoucích představitelů společnosti, významných hostů a k inspekčním účelům.

Interiér je rozdělen na tři části: hlavní z nich je vyhlídkový salon, který byl původně vybaven osmi skládacími křesilkami s opěradly a čtyřmi malými nouzovými skládacími sedátky. Inspektoři na nich seděli zády ke směru jízdy a čelem k velkému spouštěcímu oknu přes celou šířku zadního čela vozu mezi vstupními dveřmi, aby mohli dobře pozorovat trať. Uprostřed vozu je klasické kupé s postranní uličkou, z níž se dále vcházelo do umývárny s toaletou. Na opačném konci

je spací salon s divanem, vyklápěcí postelí a stolkem, oddělený od nástupního prostoru posuvnými dveřmi s výplněmi z leptaného skla. Kromě rozměrných oken měl vůz i horní okénko, tzv. nástřešek, a vlastní elektrické umělé osvětlení napájené z dynama.

Výtvarné řešení interiéru i mobiliáře v duchu nastupující secese je dílem Ringhofferova „dvorního“ architekta Jiřího Stibrála. V intarziích se kromě obvyklých prvků objevuje i perleť.

Po zestátnění Ústecko-teplické dráhy v roce 1921 byl vůz zařazen do soupravy vládních salonních vozů a poskytnut k užívání pražskému arcibiskupovi. V té době byly v sa-lonu skládací židle nahrazeny elipso-vitým stolem se šesti čalouněnými křesly vyrobenými dle návrhu Jana Kotěry.

Vůz byl vyřazen z provozu v roce 1957 a od roku 1966 je součástí dopravních sbírek NTM.

Technické muzeum království českého bylo založeno na manifestační schůzi 5. července 1908. První sbírky muzea bylo možné navštívit v budově Schwarzenberského paláce dne 28. září 1910. V letech 1938-1942 byla vybudována vlastní budova muzea na pražské Letné. Po zestátnění v roce 1951 získalo muzeum svůj oficiální název Národní technické muzeum, pod kterým ho známe dodnes.

Muzeum v současnosti prochází náročnou rekonstrukcí. Stavební práce v budově na Letné skončí letos. Stavebníci uvolní prostor muzejníkům, kteří začnou zaplňovat nové i zrekonstruované výstavní sály zajímavými exponáty. Vedle tradičních instalací se návštěvníkům poprvé představí nové expozice architektury, stavitelství a designu a expozice tiskařství. Postupné otevírání muzea je plánováno na léta 2009-2010.